ТӨВ АЙМАГ
БОРНУУР СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ХУРАЛДААНЫ
ТОГТООЛ

2022 оны 12 сарын 16 өдөр Дугаар 03. Борнуур

Төсвийн орлого, зарлагын ХБГүйцэтгэл
хэлэлцсэн тухай

Сумын 2022 оны төсвийн орлого, зарлагын гүйцэтгэлийн талаар сумын Засаг дарга Н.Ундрахбилэгийн мэдээлэл, Хурлын Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хорооны дүгнэлтийг хэлэлцээд сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Арваннэгдүгээр Хурлаас ТЭМДЭГЛЭХ нь: Орон нутгийн төсөвт 530.449.5 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээс 11 дүгээр сарын байдлаар 402.500.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж гүйцэтгэл 76.0 % - тай байна. 2022 оны 11 дүгээр сарын гүйцэтгэлээр малын тоо толгойн албан татварын орлого – 6.951.6 мянган төгрөг буюу 19.0 %, Хог хаягдлын хураамж – 6.704.4 мянган төгрөг буюу 46.2 %, Газрын төлбөр 25.142.6 мянган төгрөг буюу 51.0 %, ТТАМ ашигласны төлбөр – 0 % , Хүү торгуулийн орлого 42.889.8 мянган төгрөг буюу 50.0 % тасарсан бол 2022 онд 642.124.7 мянган төгрөгийн дэмжлэг авч 1.438.391.6 мянган төгрөгийн зарлага гаргаж 238.466.2 мянган төгрөгийн ХБГүйцэтгэлтэй байгааг тэмдэглээд Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.3, 64.1.4 дэх заалтуудыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Сумын Засаг дарга / Н.Ундрахбилэг / - т ДААЛГАХ нь:

1.1.Сумын төсвийн орлогын 3 шатны төлөвлөгөөг нэр төрлөөр нь бүрэн гүйцэт төлөвлөрүүлэх.

1.2.Зардлын гүйцэтгэлд бүртгэлээр тавих хяналт шалгалтыг тогтмолжуулах.

1.3.Төсвийн 2021 оны орлого, зарлагын гүйцэтгэлд Төв аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллага, Хурлын Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хорооноос хийсэн дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлж, зөрчил гаргасан албан тушаалтанд хариуцлага тооцож ажиллах.

2.Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын / Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хороо / - д үүрэг болгосугай.

ХУРАЛДААН ДАРГАЛАГЧ Г.ЛХАГВАДОРЖ

ТӨВ АЙМАГ
БОРНУУР СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ХУРАЛДААНЫ
ТОГТООЛ

2022 оны 12 сарын 16 өдөр Дугаар 05. Борнуур

2023 оны төсөв батлах тухай

2023 оны төсвийн төсөл боловсруулсан тухай сумын Засаг дарга П.Ундрахбилэгийн мэдээлэл, өргөн мэдүүлсэн төсөл, түүнд Хурлын Төсөв санхүү,эдийн засгийн хөгжлийн Хорооны дүгнэлтийг хэлэлцээд Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай " хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

Нэг.Сумын 2023 оны төсвийн орлогын нийт дүн **552.466.0** мянган төгрөг, нэр төрлийн хэмжээг дор дурьдсанаар баталсугай.

/ Мянган төгрөгөөр /

1.	**Сумын төсвийн орлого бүгд**	**552.466.0**
1.1.	**Татварын орлого**	**517.966.0**
1.1.1.	Үйл ажиллагааны орлого	40.000.0
1.1.2.	Иргэдийн хадгаламжийн хүүгийн орлого	30.000.0 ✓
1.1.3.	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4.000.0 ✓
1.1.4.	ҮХХ борлуулсны албан татвар / үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого /	6.500.0
1.1.5.	Галт зэвсгийн албан татвар	810.0
1.1.6	Ойгоос хэрэглээний мод түлээ бэлтгэж ашигласны төлбөр	20.940.0
1.1.7.	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	17.000.0
1.1.8.	Байгалийн ургамлын төлбөр	390.0
1.1.9.	Хүн амын хэрэглээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр	3.500.0
1.1.10.	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	10.000.0
1.1.11.	ҮХХ - ийн албан татвар	30.000.0
1.1.12.	Цалингийн ашиг / суутган – 1 /	186.000.0
1.1.13.	Газрын төлбөр	114.826.0
1.1.14.	Малын тоо толгойн албан татвар	45.000.0
1.2	**Татварын бус орлого**	**43.500.0**
1.2.1.	Түрээсийн орлого	4.000.0
1.2.2.	ТГӨО / Төсөвт газрын өөрийн орлого /	500.0
1.2.3.	Хүү торгууль	60.000.0
1.2.4.	Буцаан олголт	(21000)

Хоёр.Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч,түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурьдснаар баталсугай.

/ Мянган төгрөгөөр /

д/д	ТТЗ,түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн

2.1.	Сумын Засаг дарга	500.0
2.1.1.	Харьяалах төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	500.0
	Сумын Засаг даргын Тамгын газар	500.0

Гурав. Сумын 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 1.583.833.3 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харъяа байгууллагад дор дурьдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай.

3.1.	**Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга**	**98.131.8**
3.1.1.	Урсгал зардлын дээд хэмжээ Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	75.409.2
3.1.2.	Багийн ИНХ урамшуулал	18.722.6
3.1.3.	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	4.000.0
3.2.	**Засаг дарга**	**574.291.5**
3.2.1.	Засаг даргын Тамгын газар	574.291.5
3.2.1.1	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	516.11.5
3.2.1.2.	Орон нутгийн байгууллагын байр байршлын тогтмол зардал	55.880.0
3.2.1.3.	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа хамгаалалт, засвар үйлчилгээ	2.300.0
3.2.1.4.	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээ	17.799.0
3.2.2.	**Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал**	**456001.3**
3.2.2.1.	**Эрүүл мэндийн төв**	**63.488.9**
	Орон нутгийн байгууллагын байр байршлын тогтмол зардал	61.288.9
	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа хамгаалалт, засвар үйлчилгээ	2.200.0
3.2.2.2.	**Ерөнхий боловсролын сургууль**	**174.331.6**
	Орон нутгийн байгууллагын байр байршлын тогтмол зардал	173.433.6
	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа хамгаалалт, засвар үйлчилгээ	1000.0
3.2.2.3.	**Сургуулийн өмнөх боловсрол**	**122.707.4**
	Орон нутгийн байгууллагын байр байршлын тогтмол зардал	122.207.4
	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа хамгаалалт, засвар үйлчилгээ	500.0
3.2.2.4.	**Соёлын төв**	**95.473.4** ✓
	Орон нутгийн байгууллагын байр байршлын тогтмол зардал	92.973.4
	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа хамгаалалт, засвар үйлчилгээ	2500.0
3.3.	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	455.408.7
3.3.1.	Үүнээс: ОНХС -ийн эх үүсвэрээр хийгдэх хөрөнгө оруулалт их засвар	372.369.9
3.3.2.	Малын тоо толгойн албан татвар	83.038.8

Дөрөв.Сумын 2023 оны төсвийн жилд сумын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 455.408.7 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Тав.Сумын 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1.583.833.3 мянган төгрөг буюу дор дурьдснаар баталсугай.

5.1.Сумын татварын болон татварын бус орлого 552.466.0 мянган төгрөг

5.2.Сумын төсөвт Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 620.958.6 мянган төгрөг

5.3.Сумын төсөвт Орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг 372.369.9 мянган төгрөг

5.4.Орон нутгийн хөгжлийн сангийн урьд оны үлдэгдэл 38.038.8 мянган төгрөг

5.5.Малын тоо толгойн албан татварын тухайн жилийн төлөвлөгөөт орлого 45.000.0 мянган төгрөг.

Зургаа.Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанар болон тоо хэмжээний үзүүлэлтийг нэгдүгээр, Орон

нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 2023 онд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус батласугай.

Долоо.сумын Засаг дарга / Н.Ундрахбилэг / - т ДААЛГАХ нь:

7.1.Татварын орлогыг нэр төрөл, нийт дүнгээр сар, улирал бүр жигд хангаж биелүүлэх. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хорооноос гаргасан сумын төсвийн орлого нэмэгдүүлэх, зардал хэмнэх талаар хийсэн дүгнэлт, саналыг судлан шаардлагатай арга хэмжээ авах.

7.2.Төсвийн зарлага санхүүжилтийн сар, улирлын хуваарийг орлогын төлөвлөгөөний биелэлттэй уялдуулан оновчтой хийж, төрийн үйлчилгээний тасралтгүй хэвийн явуулах нөхцлийг хангах.

7.3.Төсөвт байгууллага, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга батыг мөрдүүлж, Төсвийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах, удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж ажиллах.

7.4.Төсвийн байгууллагын ажиллах хүч, хүний нөөцийг үр дүнтэй байлгах.

7.5.Төсвийн тухай хуулийн 60 дугаар зүйлд нэмэлт өөрчлөлт орсонтой холбогдуулж уул уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийн өгсөн хандив, тусламжийг бүртгэж, ил тод нээлттэй болгох замаар хуулийн хэрэгжилтийг хангах.

Найм.Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын / Төсөв санхүү, эдийн засгийн хороо / - д үүрэг болгосугай.

ХУРАЛДААН ДАРГАЛАГЧ Г.ЛХАГВАДОРЖ

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 р сарын 16 - ны өдрийн XI .....хуралдааны 05 тоот тогтоолын хавсралт 1

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ НАРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР, ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ЧАНАР БОЛОН ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

д/д		Төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний хэрэгжүүлэх ,хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт	2023 оны зорилтот түвшин	Зарцуулах төсөв / мян.төгрөг /
1.		Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	*	**98.131.8**
	1.1.	Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын үйл ажиллагаа, Ажлын албаны үйлчилгээ	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтээр	75.409.2
		БИНХ урамшуулал		18.722.6
		Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, сургалт сурталчилгааны нэгдсэн төлөвлөгөөний дагуу явагдаж үр дүнг бодитой тооцох		4.000.0
2.		Сум (дүүрэг) - ийн Засаг дарга		**1.128.424.5**
	2.1.	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага		*
	2.1.1.	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбай		*
3.		Засаг даргын Тамгын газрын дарга		**574.291.5**
	3.1.	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтээр	574.291.5
	3.1.1.	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	Батлагдсан хуваарийн дагуу	509.900.3
	3.1.2.	Тоног төхөөрөмж	Батлагдсан хуваарийн дагуу	15.000.0
	3.1.3.	Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	Батлагдсан хуваарийн дагуу	4.592.2
	3.1.4.	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	Төлөвлөсөн зардлыг зориулалтын дагуу	5.000.0
	3.1.5.	Улсын баяр наадам	Төлөвлөгөөний дагуу	5.000.0
	3.2.	Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага		**34.799.0**
	3.1.1.	Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн төлбөр	Төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтээр	17.799.0
	3.1.2.	Хур хог хаягдал,орчны бохирдол	Төлөвлөгөөний хуваарийн дагуу	17.000.0
4.		Төсөвт байгууллагуудад сумаас олгох санхүүгийн дэмжлэг	Хуваарийн дагуу	**456.001.2**
	3.3.	Ерөнхий боловсролын сургууль	Хуваарийн дагуу	174.331.6
	3.4.	Сургуулийн өмнөх боловсрол	Хуваарийн дагуу	122.707.4
	3.5.	Эрүүл мэндийн төв	Хуваарийн дагуу	63.488.8
	3.6.	Соёлын төв	Хуваарийн дагуу	95.473.4

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 ...р сарын 16... ны өдрийн XI.....хуралдааны 05...
тоот тогтоолын хавсралт2

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНҮҮДИЙН ЖАГСААЛТ

д/д		Төсөл арга хэмжээний нэр, байршил	Хамрах салбар	Хөрөнгө оруулалт	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1.	А.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт				
	1.1.	Дулааны нэгдсэн сүлжээнд айл өрхүүдийг холбох	нийтийн аж ахуй	2023	20.000.0	20.000.0
	1.2.	Залуусын орон сууц	нийгэм	2023	100.000.0	100.000.0
	1.3.	Залуусын орон сууц	нийгэм	2023	100.000.0	100.000.0
	1.4.	Буурал, Хуримт, Арангат зам засвар / Бичигт /	дэд бүтэц	2023	20.000.0	20.000.0
	1.5.	Зам засвар / Нарт /	дэд бүтэц	2023	20.000.0	20.000.0
	1.6.	Сумын төвийн хэсэгт ангилан ялгах хогийн сав	байгаль орчин	2023	20.000.0	20.000.0
	1.7.	ОНХС ажлын зураг төсөв хийлгэх		2023	10.000.0	10.000.0
	1.8.	Гэрэлтүүлэг / Өгөөмөр /	дэд бүтэц	2023	35.000.0	35.000.0
	1.9.	Цахим худаг / Өгөөмөр /		2023	16.000.0	16.000.0
	1.10.	Цахим худаг / Мандал /		2023	16.000.0	16.000.0
	1.11.	Дотуур байр камержуулалт	дэд бүтэц	2023	15.000.0	15.369.9
		Нийт			372.369.9	**372.369.9**
2.	Б.	Малын тоо толгойн албан татвар:				
	2.1.	Малын үүлдэр угсааг сайжруулах	хөдөө аж ахуй	2023	20.000.0	20.000.0
	2.2.	Малын бүртгэлжүүлэлт		2023	10.000.0	10.000.0
	2.3.	Мал угаалгын ванн / Нарт /		2023	20.000.0	20.000.0
	2.4.	Мал угаалгын ванн / Өгөөмөр /		2023	20.000.0	20.000.0
	2.5.	Инженерийн хийцтэй гүний худаг / Бичигт /	Хөдөө аж ахуй	2023	13.038.8	13.038.8
		Нийт			83.038.8	**83.038.8**

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны
12...р сарын ..16- ны өдрийн XI....хуралдааны 05
тоот тогтоолын хавсралт 3

ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

д/д	Арга хэмжээний жагсаалт	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөв өртөг	2023 онд
			Эхлэх	Дуусах		
1.	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зардал	Зээлийн эрхийн дээд хэмжээ	2023	2023	200.000.0	200.000.0
		Үйл ажиллагааны зардал	2023	2023	3.441.5	3.441.5
	Нийт				203.441.5	203.441.5